

ΜΙΑ ΑΠΟΠΕΙΡΑ ΔΩΡΟΔΟΚΙΑΣ

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ-ΑΣΚΗΣΕΩΝ

1. Ερωτήσεις-ασκήσεις ανοικτού τύπου

1. Να εντοπίσετε τα προσηγορικά ονόματα της β' κλίσης και να τα μεταφέρετε στην αντίστοιχη πτώση του άλλου αριθμού εφόσον αυτό είναι δυνατόν.
2. Να γράψετε τη γενική και αφαιρετική πτώση ενικού και πληθυντικού αριθμού των αρσενικών προσηγορικών ονομάτων της δ' κλίσης.
3. *magnum pondus, ineptae legationis*: Να κλιθούν τα ουσιαστικά μαζί με τα επίθετα που τα συνοδεύουν στον αριθμό που βρίσκονται.
4. Να γράψετε την ονομαστική και αφαιρετική όλων των θηλυκών ονομάτων του κειμένου στον αριθμό που βρίσκονται.
5. *magnum*: Να κλίνετε το επίθετο στο συγκριτικό βαθμό και στους δύο αριθμούς του ουδετέρου γένους.
6. *facilius*: Να σχηματίσετε τους δύο άλλους βαθμούς του επιρρήματος.
7. Να αναγνωρίσετε γραμματικώς τις αντωνυμίες του κειμένου.
8. *quodam, ille, eis*: Να μεταφέρετε τις αντωνυμίες στην ίδια πτώση του άλλου αριθμού και στα τρία γένη.
9. *praebuit, venerunt*: Να γράψετε τους ονοματικούς τύπους των ρημάτων στη φωνή που βρίσκονται.
10. Να εντοπίσετε τα αποθετικά ρήματα του κειμένου και να γράψετε όλους τους τύπους της ενεργητικής φωνής.
11. *attulissent, fieri*: Να κλίνετε τις προστακτικές ενεστώτα και μέλλοντα στην ενεργητική και παθητική φωνή.
12. *posset, malle*: Να γράψετε το β' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής και υποτακτικής όλων των χρόνων.
13. Να ξαναγράψετε τις παρακάτω προτάσεις, αφού μεταφέρετε τα ρήματα στους υπόλοιπους χρόνους στο πρόσωπο που βρίσκονται:
  - α) *Legati ad eum venerunt.*
  - β) *Ille se in scamno assidentem eis spectandum praebuit.*

14. Να ξαναγράψετε τις παρακάτω προτάσεις, αφού μεταφέρετε όλους τους κλιτούς τύπους στον αντίθετο αριθμό. Να μη θίξετε τους τύπους εκείνους που αν μετασχηματιστούν, προκύπτουν προτάσεις νοηματικώς εσφαλμένες:
- Ille se in scamno assidentem apud focum et ex ligneo catillo cenantem eis spectandum praebuit.*
  - Samnitium divitias contempsit.*
  - Mementote me nec acie vinci nec pecunia corrumpi posse.*
  - Cum ad eum magnum pondus auri publice missum attulissent, ut eo uteretur, vultum risu solvit et protinus dixit.*
15. Να αναγνωρίσετε τις δευτερεύουσες τελικές προτάσεις του κειμένου.
16. *Narrate Samnitibus Manium Curium malle locupletibus imperare.*: Να δηλώσετε την απαγόρευση με τους τρόπους που γνωρίζετε.
17. Να αναγνωρίσετε τον συντακτικό ρόλο των λέξεων του κειμένου που βρίσκονται σε πτώση γενική.
18. Να αντικαταστήσετε το σουπίνο από τελική πρόταση:
- Dominus servos misit agros cultum.*
  - Senatus duo legiones mittet auxilium sociis latum.*
  - Exercitus in castra venit ea defensum*¹⁸³.
  - Hostes eos viros mittunt istud scelus factum.*
  - Galli totam praedam in eum locum contulerunt eam divisum.*
  - Has litteras tibi scripsi consulis mortem nuntiatum.*
19. *Cum ad eum magnum pondus auri publice missum attulissent*: Να μετατρέψετε τη δευτερεύουσα πρόταση σε μετοχική.¹⁸⁴
20. Να συμπληρώσετε τα κενά, ώστε να χαρακτηρίζεται πλήρως η συντακτική λειτουργία των λέξεων ή των προτάσεων που δίνονται.
- frugalitate* είναι ..... στο .....
  - contemnere* είναι ..... απαρ., ως ..... στο .....
  - die* είναι αφαιρετική του .....
  - assidentem* είναι ..... μτχ. από το .....
  - eis* είναι ..... στο .....

¹⁸³ defendo, -ndi, -nsum, -ere, 3 = υπερασπίζω

¹⁸⁴ pondere (a Samnitibus) allato

- στ) *eius* είναι γενική ..... από το .....
- ζ) *auri* είναι γενική ..... από το .....
- η) *risu* είναι αφαιρ. του ..... που προσδιορίζει το .....
- θ) *fieri* είναι ..... στο .....
- ι) *vinci* είναι ..... απαρ. ως ..... στο .....
21. Να καταγράψετε τις λέξεις του κειμένου που είναι ετυμολογικά συγγενείς με τις παρακάτω λέξεις: *usus, divus, facio, pauper, mirabilis, appendo, rideo, legatus*.¹⁸⁵
22. Να μεταφράσετε στα Λατινικά τις προτάσεις:
- α) *Ο Μ. Κούριος Δεντάτος ήταν πάρα πολύ ολιγαρκής.*
- β) *Οι Σαμνίτες ήλθαν, για να θαυμάσουν την ολιγάρκεια του Μ. Κουρίου Δεντάτου.*
- γ) *Ο Μ. Κούριος Δεντάτος καθόταν δίπλα στη φωτιά και έτρωγε από ένα ξύλινο πιάτο.*
- δ) *Ήταν πολύ φτωχός, για να μπορεί να περιφρονεί τα πλούτη.*
- ε) *Ο Μ. Κούριος Δεντάτος προτιμούσε να εξουσιάζει τους πλούσιους από το να είναι ο ίδιος πλούσιος.*
- στ) *Κανείς δεν μπόρεσε να διαφθείρει με χρήματα τον Μ. Κούριο Δεντάτο.*

2. Ερωτήσεις-ασκήσεις κλειστού (αντικειμενικού) τύπου

I. Ασκήσεις του τύπου “Σωστό-Λάθος”

1. Στις παρακάτω προτάσεις να διαγράψετε το σκέλος που περιέχει λάθος.
- α) *quo* είναι αντωνυμία ή σύνδεσμος;
- β) *facilius* είναι επίθετο ή επίρρημα;
- γ) *quodam* είναι αρσενικού ή ουδετέρου γένους;
- δ) *spectandum* είναι γερούνδιο ή γερουνδιακό;
- ε) *cenantem* είναι μετοχή ή επίθετο;
- στ) *pondus* είναι ονομαστική ή αιτιατική;
- ζ) *ineptae* είναι ενικός ή πληθυντικός αριθμός;

2. Να σημειώσετε την ένδειξη X στο οικείο πλαίσιο:

¹⁸⁵ *utor, divitiae, facilis, paupertas, miror, pondus, risus, legatio*

		Σωστό	Λάθος
α) <i>quo facilius... posset</i>	είναι δευτ. αναφορική πρόταση.	☐	☐
β) <i>se</i>	είναι άμεσο αντικ. στο "praebuit".	☐	☐
γ) <i>spectandum</i>	είναι κατηγ. προσδ. στο "se".	☐	☐
δ) <i>cenantem</i>	είναι τροπική μετοχή.	☐	☐
ε) <i>auri</i>	είναι γενική του περιεχομένου.	☐	☐
στ) <i>eo</i>	είναι αντικείμενο στο "uteretur".	☐	☐
ζ) <i>cum... attulissent</i>	είναι χρον. πρόταση (σύγχρονο).	☐	☐
η) <i>malle</i>	είναι τελ. απαρ. αντικ. στο "narrate".	☐	☐
θ) <i>ministri</i>	είναι υποκείμενο στο "narrate".	☐	☐
ι) <i>locupletibus</i>	είναι αντικ. στο "imperare".	☐	☐

3. Να εξετάσετε αν οι παρακάτω προτάσεις ανταποκρίνονται στο νόημα του κειμένου και να σημειώσετε την ένδειξη X στο οικείο πλαίσιο:

		Σωστό	Λάθος
α) <i>M. Curius Dentatus maxima avaritia utebatur.</i>		☐	☐
β) <i>Samnites venerunt, ut Curium pecunia corrumpere, facile factu!</i>		☐	☐
γ) <i>M. Curius Dentatus domi parcus erat.</i>		☐	☐
δ) <i>Samnites frugalitatem Curi mirati sunt.</i>		☐	☐
ε) <i>M. Curius Dentatus continenter et sine ulla suspicione luxuriae vivebat.</i>		☐	☐
στ) <i>Curius fieri locuples malebat quam imperare locupletibus.</i>		☐	☐
ζ) <i>Multi Curium acie vincere potuerunt.</i>		☐	☐
η) <i>Magnum pondus auri a Curio acceptum est.</i>		☐	☐
θ) <i>Auro accepto, Curius valde gavisus erat.</i>		☐	☐
ι) <i>Samnites domum redierunt frugalitatem Curi nuntiatum.</i>		☐	☐

II. Ασκήσεις σύζευξης

1. Να συνδέσετε τους αριθμούς της στήλης Α' με τα γράμματα της στήλης Β'.

Ένα στοιχείο της στήλης Β' περισσεύει.

A	B
1) <i>utebatur</i>	α) αόριστη επιθετική αντωνυμία
2) <i>risu</i>	β) ελλειπτικό ρήμα
3) <i>pecunia</i>	γ) γερονδιακό
4) <i>mirati sunt</i>	δ) μετοχή
5) <i>auri</i>	ε) μετοχή παθ. παρακειμένου
6) <i>quodam</i>	στ) αρσενικό ουσ. της δ' κλίσης
7) <i>acie</i>	ζ) αποθετικό της γ' συζυγίας
8) <i>spectandum</i>	η) θηλυκό ουσ. της ε' κλίσης
9) <i>cenantem</i>	θ) θηλυκό ουσ. της α' κλίσης
10) <i>mementote</i>	ι) αποθετικό ρήμα της α' συζυγίας
	ια) ουδέτερο ουσ. της β' κλίσης

2. Να συνδέσετε τους αριθμούς με τα γράμματα. Ένα στοιχείο της στήλης Β' περισσεύει:

A	B
1) <i>ille</i>	α) αντικείμενο απαρεμφάτου
2) <i>me</i>	β) γενική κτητική
3) <i>ligneo</i>	γ) αφαιρετική του χρόνου
4) <i>spectandum</i>	δ) υποκείμενο ρήματος
5) <i>eo</i>	ε) αφαιρετική του οργάνου
6) <i>locupletibus</i>	στ) γενική του περιεχομένου
7) <i>eius</i>	ζ) επιθετικός προσδιορισμός
8) <i>die</i>	η) αντικείμενο ρήματος
9) <i>auri</i>	θ) υποκείμενο απαρεμφάτου
10) <i>risu</i>	ι) αφαιρετική του τρόπου
	ια) κατηγορηματικός προσδιορισμός

3. Να συνδέσετε τις λέξεις της στήλης Α' με τη σημασία τους στη στήλη Β'. Τέσσερα στοιχεία της στήλης Β' περισσεύουν:

A	B
1) <i>acies</i>	α) παρέχω, προσφέρω
2) <i>protinus</i>	β) φτώχεια
3) <i>focus</i>	γ) κάθομαι
4) <i>contemno</i>	δ) αμέσως
5) <i>praebeo</i>	ε) συγκρατώ
6) <i>specto</i>	στ) παραταγμένος στρατός
7) <i>frugalitas</i>	ζ) παρουσιάζομαι
8) <i>assideo</i>	η) φωτιά, εστία
9) <i>ceno</i>	θ) κοιτάζω, προσέχω
10) <i>solvo</i>	ι) περιφρονώ
	ια) ολιγάρκεια
	ιβ) κάθομαι δίπλα
	ιγ) δειπνώ, γευματίζω
	ιδ) λύνω

4. Στηριζόμενοι στο κείμενο να γράψετε δίπλα σε κάθε ερώτηση το γράμμα της αντίστοιχης απάντησης. Ένα στοιχείο της στήλης των απαντήσεων περισσεύει:

Ερωτήσεις	Απαντήσεις
1) ☐ <i>Ubi M. Curius Dentatus erat?</i>	α) <i>Ut Curio aurum darent.</i>
2) ☐ <i>Utrum Curius maxima frugalitate an avaritia utebatur?</i>	β) <i>Propter M. Curi frugalitatem.</i>
3) ☐ <i>Quid Scipio faciebat, cum Samnites venerunt?</i>	γ) <i>Domi erat.</i>
4) ☐ <i>Cur Samnites venerunt?</i>	δ) <i>Maxima frugalitate.</i>
5) ☐ <i>M. Curius Dentatus continenter vivebat an non?</i>	ε) <i>Nemo.</i>
6) ☐ <i>Quis aurum misit?</i>	στ) <i>Quia parcus erat.</i>
7) ☐ <i>Quibus Curius imperare malebat?</i>	ζ) <i>Certe.</i>
8) ☐ <i>Cur admiratio magna inter Samnites orta est?</i>	η) <i>Samnitium civitas.</i>
9) ☐ <i>Quis Curium corrumpere potuit?</i>	θ) <i>Locupletibus.</i>
10) ☐ <i>Cur Samnitium donum Curius non accipiebat?</i>	ι) <i>Samnitibus.</i>
	ια) <i>Apud focum assidebat et cenabat.</i>

III. Ασκήσεις συμπλήρωσης κενών

1. Να τοποθετήσετε τους παρακάτω τύπους στον πίνακα και να συμπληρώσετε τον αντίστοιχο τύπο στους άλλους χρόνους της ίδιας φωνής:
contemnere, cenantem, mirati sunt, attulissent, uteretur.

Ενεστώτας					
Παρατατικός					
Μέλλοντας					
Παρακείμε.					
Υπερσυντ.					
Συντελ. μέλ.					

2. Να τοποθετήσετε τα παρακάτω ουσιαστικά στον πίνακα και να τα μεταφέρετε στον αντίθετο αριθμό (όπου είναι δυνατό): *pecunia, catillo, pondus, auri, legationis, divitias, ministri, frugalitate, legati.*

Α΄ κλίση	Αντίθετος αριθμός	Β΄ κλίση	Αντίθετος αριθμός	Γ΄ κλίση	Αντίθετος αριθμός

3. Να συμπληρώσετε τις πτώσεις που λείπουν:

ονομ. ενικού	δοτική ενικού	αιτιατική ενικού	αφαιρετ. ενικού	δοτική πληθ.	αιτιατική πληθ.
			<i>quodam</i>		
		<i>eum</i>			
<i>ille</i>					
<i>ille</i>		<i>se</i>			
		<i>ipsum</i>			
		<i>me</i>			

4. Να συμπληρώσετε τους υπόλοιπους βαθμούς των επιθέτων, όπου είναι δυνατόν:

Θετικός	Συγκριτικός	Υπερθετικός
		<i>maxima</i>
<i>ineptae</i>		
<i>ligneo</i>		
<i>supervacaneae</i>		

5. Να συμπληρώσετε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο του ρήματος που δίδεται στην παρένθεση.
- α) *Cleopatra in Asiam venit, ut Antonio* ..... (occurro)
- β) *Maximos labores tulit, ut ad provinciae fines* ..... (pervenio)
- γ) *Milites classem¹⁸⁶ parare iussit, ut* ..... *in Africam.* (transeo)
- δ) *Legatos mittunt, ut pacem¹⁸⁷* ..... (peto)
- ε) *Hoc fecit, ne poenas¹⁸⁸* ..... (do)
- στ) *Legem brevem esse oportet, quo facilius ab imperitis* .....
(teneor)¹⁸⁹
- ζ) *Aeneas Troiam reliquit, ut novam urbem* ..... (condo)
- η) *Domum redeo, ut* ..... (lego)
- θ) *Omnes amici concurrerunt, ut* ..... (ceno)
- ι) *In Africam transierunt Romani, ut Carthaginem* ..... (everto)
- ια) *Domi manere debes, ut patrem tuum* ..... (accipio)
- ιβ) *Hannibal fugit, ne Romani pecuniam eius* ..... (capio)
- ιγ) *Philosophus vult fortis esse, ut omnia mala* ..... (patior)¹⁹⁰
- ιδ) *Noli loqui¹⁹¹, ut verba eius audire* ..... (possum)
- ιε) *Omnes cives convenient¹⁹², ut duos consules* ..... (deligo)

¹⁸⁶ classis, classis (θηλ.) = στόλος

¹⁸⁷ pax, -cis (θηλ.) = ειρήνη

¹⁸⁸ do poenas = τιμωρούμαι

¹⁸⁹ Ο νόμος πρέπει να είναι σύντομος, για να τηρείται ευκολότερα από τους αμαθείς.

¹⁹⁰ patior, passus sum, patī, (αποθ.) 3 = ανέχομαι, υπομένω

¹⁹¹ loquor, locutus sum, loqui, (αποθ.) 3 = μιλώ

¹⁹² convenio, -veni, -ventum, -venire, 4 = συνέρχομαι